

Nr 23.

Av herr **Nylander**, om skyldighet för alla med dragare förspända fordon att föra ljus eller reflektor.

Vid förra årets riksdag väckte jag i första kammaren en motion (nr 209) om skyldighet för alla med dragare förspända fordon, som framföres å väg under mörker, att föra ljus eller reflektor.

Motionen var av följande lydelse:

»I Kungl. Maj:ts vägtrafikstadga av den 20 juni 1930 föreskrives i 5 § bland annat:

'Därest sådant finnes av behovet uppenbarligen påkallat, må länsstyrelse beträffande viss allmän väg med livlig trafik förordna, att å med dragare förspänt fordon, som under mörker framföres å vägen, eller å dess dragare skall föras antingen tänd lykta så anbragt, att ljuset är synligt på avstånd såväl framifrån som bakifrån, eller ock reflexanordningar, som vid belysning återkastar skenet såväl framåt som bakåt. Lykta och reflexanordningar skola visa vitt ljus framåt och rött ljus bakåt. Sådant förordnande, som ej må avse med dragare förspänt ofjädrat arbetsåkdon, må innehålla de undantag, länsstyrelsen finner erforderliga, och skall kungöras samt, i den ordning länsstyrelsen bestämmer, tillkännagivas medelst anslag å eller invid vägen.'

I det av vederbörande sakkunnige på sin tid uppgjorda förslaget samt i Kungl. Maj:ts proposition nr 121/1930 föreslås, att skyldighet skall föreligga att å med dragare förspänt fordon, som framföres under mörker, föra antingen tänd lykta eller ock reflexanordning. Vederbörande departementschef, som inledningsvis påpekar, att endast överståthållarämbetet påbjudit ljus å av dragare framfört fordon, anför härvidlag bland annat:

'Att hästfordon icke äro skyldiga att under mörker föra lykta har vållat automobiltrafikanterna stora svårigheter och medfört avsevärda risker för hästfordon. Vid å landsväg inträffade olyckshändelser beroende på sammankörning under mörker mellan automobil och annat fordon, torde anledningen till olyckshändelsen i många fall vara, att automobilföraren i mörkret icke kunnat iakttaga det andra fordonet förrän så sent, att en kollision varit oundviklig.'

1930 års riksdag ansåg sig böra begära förändring i ifrågavarande föreslagna bestämmelse, varigenom föreskriften fått den ordalydelse, som ovan angivits. Det torde av ingen, som farit på landsväg under mörker, kunna förnekas, att det förhållandet, att med dragare förspänt fordon icke är skyldigt att vara försett med vare sig ljus eller reflexanordning, utgör en allvarlig fara för trafiksäkerheten, kanske icke så mycket för motorfordon som för hästfordon. Denna fara för trafiksäkerheten torde under senare år hava ökat därigenom, att vägarna i den del av landet, som en stor del av

året är försänkt i mörker och där hästskjutsar i stor utsträckning användas för transport av timmer m. m., numera äro i sådant skick, att motorfordonstrafiken å dessa vägar utan svårighet kan försiggå under så gott som hela året. I och med vägarnas förbättring kommer därjämte helt naturligt hastigheten för motorfordon vid färd å dessa vägar att ökas, vilket även i sin mån kan bidra till svårigheten för förare av motorfordon att i tid upptäcka fordon, som framföras i mörker utan belysning.

Då slutligen kostnaderna för anskaffande av ljus eller reflexanordningar icke torde kunna anses avskräckande, i all synnerhet om man väger den trygghet, som därvid erhålles, mot den osäkerhet och risk, som nu förefinnes, synes omtanken om vägtrafikanternas skydd till liv och lem tala för, att en förändring i gällande bestämmelse företages.

På grund av det anförda får jag vördsamt anhålla, att riksdagen måtte besluta att hos Kungl. Maj:t anhålla om sådan ändring i vägtrafikstadgan 5 §, att skyldighet kommer att föreligga för alla med dragare förspända fordon, som framföras å väg under mörker, att föra ljus eller reflektor, vilka kasta vitt sken framåt och rött sken bakåt.»

Vid föregående års riksdagsdebatt angående denna motion framhölls hursom ett betydande antal provinsialläkare, veterinärer, distriktslantmätare m. fl. med stor erfarenhet från trafik under mörker, vilka under hand tillfrågats om önskvärdheten av ljus å fordon, på det kraftigaste understrukt motionens syfte och förklarar, att ett verkligt behov föreligger av den ifrågasatta bestämmelsen.

Motionen avslogs dock av 1932 års riksdag huvudsakligen av det skälet, att det ansågs bliva för betungande för ägarna av ifrågavarande fordon att inköpa dylika reflektorer.

Sedan föregående år har emellertid frågan kommit i ett nytt läge, däri genom att reflektorer nu finnas i handeln till ett pris av 1 krona 25 öre per styck (se bifogade broschyr¹⁾ från Gasaccumulator) och tillåter jag mig ånyo på ovan anförda skäl vördsamt anhålla,

att riksdagen måtte besluta att hos Kungl. Maj:t anhålla om sådan ändring i vägtrafikstadgan 5 §, att skyldighet kommer att föreligga för alla med dragare förspända fordon, som framföras å väg under mörker, att föra ljus eller reflektor, vilka kasta vitt sken framåt och rött sken bakåt.

Stockholm den 16 januari 1933.

Axel Nylander.

¹⁾ Broschyren bifogad motionens manuskript.